

"İçtihad kapısı açık; fakat şu zamanda oraya girmeye altı mâni var." deniliyor. Peki güncel meselelerde nasıl karar vereceğiz, neye göre amel edeceğiz?

"Dinin zaruriyâtı ki, içtihad onlara giremez; çünkü kat'î ve muayyendirler. Hem o zaruriyat, kut ve gıda hükmündedirler. Şu zamanda terke uğruyorlar ve tezelzüddedirler. Ve bütün himmet ve gayreti, onların ikamesine ve ihyâsına sarf etmek lâzım gelirken, İslâmiyetin nazariyat kısmında ve selefın içtihadât-ı sâfiyâne ve hâlisânesiyle, bütün zamanların hâcâtına dar gelmeyen efkârları olduğu halde, onları bırakıp, heveskârâne yeni içtihadlar yapmak, bid'akârâne bir hıyanettir."(1)

"... Selefın içtihadât-ı sâfiyâne ve hâlisânesiyle, bütün zamanların hâcâtına dar gelmeyen efkârları olduğu halde..." cümlesinde Üstadımız **sahabe, tabiin ve tebe-i tabiin** döneminde yapılan içtihatların, bütün zaman ve dönemlerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir genişlikte ve yapıda olduğunu ifade ediyor.

Hâl böyle olunca, dinin temellerinin sarsıldığı ya da terke uğradığı bir zeminde, sanki her sorun halledilmiş gibi içtihat münakaşası başlatmak, dine yapılacak en büyük ihanettir.

Günümüzdeki güncel durumlar ise, ayrıca bir içtihat ve mezhebe ihtiyaç bırakmadan dört hak mezhebin içtihadına kıyas edilerek zaten çözüme kavuşturuluyor. Hâlihazırda çözümsüz kalmış bir mesele de bulunmuyor.

İçtihadta hevesli olanlar, genelde bidate taraftar olan, dinin temelleri pek umurlarında olmayan reformist ilahiyatçılardır. Ki bunların temel derdi *-amma şuurlu olsun amma şuursuz olsun-* dini ihya etmek değil, dini tahrip etmektir.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Yedinci Söz.](#)